

පරිසරය සුරකිමු.

පරිසරය යනු කුමක්ද? (Environment)

අප අවට ඇති ස්වභාවිකව නිර්මාණය වී ඇති ජීවී හා අජීවී සියලුම දෑ පරිසරය ලෙස හඳුන්වයි. සමස්තයක් වශයෙන් ගත් කළ අප ජීවත් වන පෘථිවිය එක් පරිසර පද්ධතියක් ලෙස සලකනු ලබන අතර, එක් එක් මහද්වීපය වෙත වෙනම පරිසර පද්ධතියක් ලෙසත් දූපත් සහ කුඩා දූපත් සමූහයන් වෙත වෙනම සුවිශේෂී පරිසර පද්ධති ලෙසත් සලකනු ලැබේ.

පරිසරය පද්ධතියක් (**Ecosystem**) ලෙස ගත් විට පහත සඳහන් ආකාරයට උප පද්ධති (**Subecosystem**) ලෙස බෙදා වෙන්කර දැක්විය හැකිය.

1. ජීවී උප පද්ධතිය
2. වෘක්ෂලතා / වනාන්තර උප පද්ධතිය
3. ජලජ උප පද්ධතිය හිම ගැලැසියර්
4. පස /භූමිය උප පද්ධතිය
5. මිනිසා විසින් නිර්මාණය කළ උප පද්ධති
6. පරිසරය තුළ ඇති වන ස්වභාවික සංසිද්ධි

ඉහතින් සඳහන් කළ ආකාරයට පරිසර පද්ධතියක් තුළ පවතින ජීවී උප පද්ධති සමූහයේ පැවැත්ම සඳහා වෙන් වෙන් වශයෙන් ද එක්ව ද ක්‍රියාත්මක වන අතර අජීවී පරිසර පද්ධති පරිසර සාධක වල බලපෑම මත වෙනස් වෙමින් විකාශනය වෙමින් පවතී. මේ අතර තුර මෙම පරිසර උප පද්ධති අතර එකිනෙක සහසම්බන්ධතාවයක් පවතින අතර අන්තර් ක්‍රියාකාරීත්වය ද පවතී. එබැවින් කිසිම උප පද්ධතියක් හුදෙකලාව ගෙන විග්‍රහ කිරීම සලකා බැලීම සිදු කළ නොහැකිය.

මිනිසා විසින් ගොඩනැගූ පරිසර පද්ධති (Build Environment)

මිනිසා හැර ජෛව පද්ධති තුළ පවතින ශාක හා ජීවින් පරිසරය භාවිතා කරන්නේ ඔවුනට සුවිශේෂීවූ සීමිත තත්ත්වයන් තුළය. පවතින පරිසර සාධක වෙනස් කිරීමට ශාක හා සතුන්ට හැකියාවක් නොමැත. උදාහරණයක් ලෙස ජලාශ මත ජීවත් වන මත්ස්‍යයන් එම පද්ධතිය තුළ පවතින ආහාර, වානය ආදිය ලබා ගන්නවා විනා එම පරිසරය වෙනස් කිරීමට හෝ වෙනත් පරිසර පද්ධතියකට ඇතුළුවීමට හැකියාවක් නොපවතී. එසේම එකම පරිසර පද්ධතියක් තුළ සිටින සත්ත්වයන්/ ජීවීන් හැසිරෙන්නේ තම තමන්ගේ වාසභූමි (Habitats) තුළය. එකම වාසභූමි තුළ ජීවත් වන විවිධ සත්ත්වයන්/ ජීවීන් ගණයන් එම

වාසභූමියේ ඔවුනට හිමි සීමාව (Niche) තුළත් ජීවත්වනු ලැබේ. මිනිසා හැර අනෙකුත් සියලුම සතුන් සඳහා වන ස්වභාවික සම්මතයන්ගෙන් බැහැරවීමට ඔවුනට හැකියාවක් නොමැත.

මිනිසාද ඉතාම ප්‍රාථමික අවස්ථාවේ දී පරිසරය හා බැඳුණු සත්ත්ව විශේෂයක් වූ අතර පරිසර සම්පත් එලෙසම එනම් වෙනස් නොකර භාවිත කරන ලදී. නමුත් මිනිසා තුළ ඇති සිතීමේ හැකියාව (Cognitive Component) , අදහස් හුවමාරු කිරීමේ හැකියාව නිසා ඔවුන්ට අවශ්‍ය පරිදි පරිසර සාධක වෙනස් කර භාවිත කිරීමට පුරුදු විය.

ඒ අනුව මිනිසා ස්වභාවිකව වනාන්තර වලින් ලබා ගන්නා ගෙඩි, අල, ධාන්‍ය වර්ග ප්‍රමාණවත් නොවන විට එම වනජ ද්‍රව්‍ය තමා ජීවත් වන වට පිටාවේ වගාකර අස්වනු ලබා ගන්නා ලදී. එසේම දඩයම් ප්‍රමාණවත්ව නොලැබෙන විට වන සතුන් හීලෑ කර තමා ජීවත් වන ප්‍රදේශයේ ඇති දැඩි කර අවශ්‍ය විට සතුන් ඝාතනය කර ඔවුන්ගේ මාංශ ලබා ගැනීමට පුරුදු විය. මේ අයුරින් ක්‍රමයෙන් සියලුම පරිසර සම්පත් තමන්ගේ අවශ්‍යතා සඳහා යොදා ගැනීමට මිනිසා සමත් විය.

මීට අමතරව මිනිසා තම තම අවශ්‍යතා ගොඩනැඟූ භෞතික මෙන්ම ජීව විද්‍යාත්මක ව්‍යුහයන් ද පරිසරයේ කොටස් ලෙස සලකනු ලැබේ. සමහර ව්‍යුහයන් පරිසර ලක්ෂණ වලින් සමන්විත පද්ධති වන අතර, සමහර ඒවා මනුෂ්‍ය අවශ්‍යතා සඳහාම ගොඩනැඟූ පද්ධති ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ.

- 01. සකස් කරන ලද භූ නිර්මාණ
- 02. වගාකරන ලද වන භූමි / උද්‍යාන
- 03. වගාබිම් (කුඹුරු, ගොවිපළ, ගෙවතු)
- 04. ජලාශ, වැව්, අමුණු, ඇල වර්ග සහ ජල සම්පාදන ක්‍රම
- 05. මංමාවත්, ගොඩනැඟිලි, පාලම්.

තවද මිනිසා විසින් ඔවුන්ගේ කාර්යය පහසු කරවීම සඳහාත් පුද්ගල සහ රාජ්‍ය ආරක්ෂාව මෙන්ම දේශ දේශාන්තර තරණය, රාජ්‍ය ගොඩනැඟීම ආදී අවශ්‍යතා සඳහා යාන වාහන, යන්ත්‍රෝපකරණ, අවි ආයුධ, ගෘහ උපකරණ සිට පරිගණක දක්වා වන සියලුම මෙවලම් ද මිනිසා විසින් නිර්මාණය කර ගොඩනඟා තිබේ.

පරිසර සේවාවන් (Environmental Services)

මිනිසාගේත් අනෙක් සතුන්ගේත් ගස් කොළන් වලත් පැවැත්ම සහතික කරනු ලබන්නේ පරිසරය විසිනි. පරිසරය විසින් අපට දෙනු ලබන දේ පරිසර සේවාවන් ලෙස පොදුවේ හඳුන්වනු ලැබේ. පරිසරයෙන් අපට ලැබෙන සේවාවන් පහත පරිදි වේ.

- ආහාර
- ජලය
- වාතාශ්‍රය
- හිරු එළිය (ආලෝකය)
- බලශක්ති ප්‍රභවයන්
- වාතයේ තෙතමනය / ආද්‍රතාවය

පරිසර සම්පත් (Environmental Resources)

පරිසර සේවාවන්වලට අමතරව විශේෂයෙන් මිනිසාට අවශ්‍ය භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය සඳහා අවශ්‍ය සම්පත් සපයා ගනු ලබන්නේ පරිසරය වෙතිනි. මෙම සම්පත් පරිසර සම්පත් හෝ ස්වභාවික සම්පත් ලෙස හඳුන්වනු ලබයි. (Natural Resources)

පරිසර සම්පත් ඒවායේ ස්වභාවය අනුව වර්ග දෙකකට බෙදා වෙන් කර දැක්විය හැකියි.

01. ජනනය නොවන සම්පත් Exhaustible Resource
02. ජනනය වන සම්පත් Renewable Resource

ජනනය නොවන සම්පත් වන්නේ පොසිල ඉන්ධන,ගල් අඟුරු රත්රන් සහ වෙනත් ආකාර සම්පත්, මෙම සම්පත් සංචිත වශයෙන් පවතිනවා. ඒවා ප්‍රයෝජනයට ගන්නා විට එම ගන්නා ප්‍රමාණයෙන් සංචිතය අඩු වෙනවා. මේ අනුව එක්තරා අවස්ථාවක දී මෙම සම්පත් සංචිත සම්පූර්ණයෙන්ම අවසන් වෙනවා. පරිසර සම්පත් කළමනාකරණයේ දී අපි විශේෂයෙන් සලකා බැලිය යුතු තත්ත්වයන් වන්නේ එම සම්පත් පරිහරණයේ සීමාවන් මොනවාද යන්න තීරණය කිරීම. උදාහරණ ලෙස ගල් අඟුරු සංචිත කෙරෙහි අවදානය යොමු කළ හොත් අපි කවුරුත් දන්නා පරිදි 2050 වන විට ලොව පවතින ගල් අඟුරු සංචිත සියල්ල අවසන් වන බවයි, ගණනය කර ඇත්තේ. මේ අනුව බලශක්ති ප්‍රභවයක් ලෙස ගල් අඟුරු භාවිතයේ දී කොපමණ ප්‍රමාණයකින් කලානුරූපව නිස්සාරණය (Extraction) කරන්නේ ද යන්නත්, ඒ අනුව අනාගත පරම්පරාව සඳහා කොපමණ

ඉතිරි කරනවාද යන්නත් පිළිබඳව තීරණය කිරීම ප්‍රතිපත්ති තීරකයින්ගේ හා කළමනාකාරවරුන්ගේ කාර්යය වේ. තවද මෙවැනි හිඟ සම්පත් සඳහා සුදුසු විකල්ප ප්‍රභවයන් හඳුනා ගැනීමත් අද දවසේ අප සතුව ගතවීම වේ.

ජනනය වන සම්පත් ලෙස හිරු එළිය, වාතය, වන සම්පත්, මත්ස්‍ය සම්පත්, ජලය ආදිය සලකන්න පුළුවනි. මෙම ජනනය වන සම්පත් ප්‍රමාණය ද පරිභෝජනයේ දී අපි සැලකිල්ලට භාජනය කළ යුත්තේ ඒවා ජනනය වීමට අවශ්‍ය පාරිසරික තත්ත්වයන් පවත්වාගෙන යාම එම සම්පත් වල වර්ධනයේ සීමාවන්, එම සම්පත් නොලා ගැනීම (Harvesting) ආදී තත්ත්වයන් විද්‍යානුකූලව සලකා බැලීමයි. උදාහරණයක් ලෙස වනාන්තර සම්පත් නෙලා ගැනීම පිළිබඳව සලකා බලමු. වනාන්තරවල පවතින ශාක ඉවත් කිරීම අසීමිත ලෙස සිදු කළ නොහැකියි. ශාක ඉවත් කිරීමේ දී ඒවායේ වර්ධනය සලකා බලා ඉවත් කිරීම සුදුසු ශාක පමණක් ඉවත් කිරීම සිදු කළ යුතුයි. එසේම එම ශාක ඉවත් කිරීම නිසා පරිසරයට ඇති විය හැකි අයහපත් බලපෑම කුමන ප්‍රමාණයකින් ද යන්නත් ශාක ඉවත් කිරීම නිසා ඇති කර ගත හැකි විනාශය පිළිබඳවත් තුලනාත්මකව සලකා බැලිය යුතුවේ. එසේම යම් සංවර්ධන කාර්යක් සඳහා දැව ඉවත් කරන්නේ නම් විකල්පයක් ලෙස වන වගා ඇති කිරීම කෙරෙහි විශේෂයෙන් සලකා බැලිය යුතුවේ.

පරිසර සංසිද්ධි (Phenomenal Environment)

පරිසර සංසිද්ධිය යනු පරිසර පද්ධති සහ පද්ධති අතර ඇතිවන අන්තර් ක්‍රියාකාරීත්වය නිසා ඇතිවන අවස්ථාවන් හෝ තත්ත්වයන්ය. ඒවා පහත සඳහන් පරිදි වේ.

- සුළඟ / සුළි සුළඟ
- ජල චක්‍රය
- හිරු එළිය
- අකුණු
- සුනාමි
- ගංවතුර
- නායයාමි
- කාලගුණික දේශගුණික වෙනස්කම් ආදිය
- ගෝලීය උෂ්ණත්වය
- හිම පතනය
- ගැලැසියර්
- දියවැල්

මෙම ස්වාභාවික සංසිද්ධිය ඇතිවීම පරිසර පද්ධතිවල පැවැත්ම මෙන්ම ජෛව පද්ධතියේ යහ පැවැත්මට ඉවහල් වේ. එනම් විශේෂයෙන් මනුෂ්‍යයාගේ ජීවන පැවැත්මට අවශ්‍ය පරිසර සාධක සැබෑ වශයෙන් නිර්මාණය වන්නේ මෙම පරිසර සංසිද්ධි නිසාවෙනි. මෙම සංසිද්ධි වල බලපෑම මනුෂ්‍යයා ඇතුළු පරිසරයේ පැවැත්මට යහපත් ලෙස පවතින්නට නම් පරිසරයේ සමතුලිත තත්ත්වයක් තිබිය යුතුයි. අද වන විට මෙම පරිසර සමතුලිතතාවය ඉතා බරපතල ලෙස උල්ලංගනය වෙමින් පවතිනවා. එසේ සිදුවන්නේ විශේෂයෙන්ම පාලනය නොකරන ලද මානව ක්‍රියාකාරීත්වය නිසාවෙනි.

පරිසර සංසිද්ධීන් ඇතිවන්නේ එක්තරා වක්‍රාකාර පිළිවෙලකටයි. එක් අවස්ථාවක් හෝ එක් සිදුවීමක් තවත් අවස්ථාවක් හෝ සංසිද්ධියකට සම්බන්ධයි. උදාහරණයක් ලෙස ජල වක්‍රය පෙන්වාදිය හිරුගේ තාපය නිසා වනාන්තරයේ ශාක වල ප්‍රභාසංස්ලේෂණය නිසා උත්ස්වේදනයන් නිසා ජල වාෂ්ප ඇති කරනවා. එම ජල වාෂ්ප ඝනීභවනය වීමෙන් වර්ෂාව ඇති වෙනවා එම වර්ෂාව ගංගා ඇල දොල සහ ජලාශ වලට එක් වේ. නැවතත් වාෂ්පීකරණය හා උත්ස්වේදනය ක්‍රියාවලියට ඉවහල් වන්නේ මෙසේ ජලාශ සහ භූමියට එක්වන ජලයයි. පරිසර සංසිද්ධි සියල්ලම සිදුවන්නේ මේ ආකාරයටයි.

පරිසර අසමතුලිත තත්ත්වය ඇති වන්නේ කෙසේ ද?
(Environment Imbalance)

1. අසීමිත ලෙස පරිසර සම්පත් පරිහරණය(Over Extraction)
2. අසාමාන්‍ය ලෙස පරිසර පද්ධතිවල කරනු ලබන වෙනස්කම්
3. පරිසරයේ රඳවා ගැනීමට ඇති ධාරිතාවයට (Accimilation Capacity) වඩා වැඩියෙන් පරිසරයට අපද්‍රව්‍ය එක් කිරීම.

මා මුලින් සඳහන් කළ ආකාරයට මනුෂ්‍යයින් සහ අනෙකුත් ජීවීන්ගේ පැවැත්මට අවශ්‍ය සියලුම දෑ සපයන්නේ පරිසරය මගිනි. මෙම පරිසර සම්පත් අසීමිතව ජනනය කළ නොහැකියි. එබැවින් පරිසර සම්පත් පරිහරණය සඳහා යම් සම්මතයක් පැවතිය යුතු වේ. ජනනය වන සම්පත් ජනනය වන වේගයට වඩා වැඩි වේගයකින් පරිහරණය කළ හොත් එම සම්පත් වලට අහිතකර බලපෑමක් ඇතිවේ. එබැවින් ජනනය වන සම්පත් එනම් වනාන්තර වලින් ලබා ගන්නා දැව, ජලය හෝ වෙනත් එවැනි සම්පත් පරිහරණය සඳහා සීමාවන් පැවතිය යුතුයි.

ජනනය නොවන සම්පත් පිළිබඳව පවතින්නේ මීට වඩා වෙනස් තත්ත්වයකි. මක් නිසාද යත් අපි ඉවත් කරනු ලබන ප්‍රමාණයෙන් එවායේ සංචිත අඩුවන නිසා නැවත ජනනය නොවන නිසා.

මේ නිසා ස්වභාවික සම්පත් පරිහරණය පිළිබඳ සෑම රටක්ම පාහේ නීති රීති සහ සීමාවන් පනවා තිබෙනවා. අපේ රටේ තිබෙන නීති රීති අතර, ඉඩම් පනත්, වාරිමාර්ග පනත් , ගොවිජන සංවර්ධන පනත, කැලෑ ආඥා පනත, වනජීවී හා වෘක්ෂලතා පනත, භූ විද්‍යා හා පතල් කැනීම් පනත, පළාත් පාලන පිළිබඳ පනත් මෙන්ම මෑතකදී පනවා ඇති මධ්‍යම පරිසර අධිකාරී පනත වැදගත් වේ. එහෙත් අද පවතින පරිසර සම්පත් අසීමිතව පරිහරණය වැලැක්වීම හෝ සීමා කිරීම සඳහා තවදුරටත් යම් විධිවිධාන සැලසිය යුතු බවට කිව යුතුයි.

පරිසර සම්පත් පිළිබඳ ධරණීය සංකල්පය (Sustainable Concept)

අද දවස වන විට ලෝකය පුරා පරිසරයට කරනු ලබන අහිතර කර බලපෑම අසීමිතව වැඩි වී ඇත. මේ නිසා ගෝලීය උණුසුම පසුගිය දශක කීපය තුළ සෙන්ටිග්‍රේඩ් 1.5 කින් වැඩි වී පවතින අතර, උත්තර ධ්‍රැවයේ ග්ලැසියර් / හිම දියවීම සීඝ්‍රයෙන් වැඩි වී තිබේ. මේ තත්ත්වය අද අපි මුහුණපාන දේශගුණික විපර්යාස (Climate Change) වලට බලපා තිබෙනවා.

එසේම අධික ලෙස පරිසර සම්පත් පරිහරණය නිසා සම්පත් වලට ලඟා වීමට නොහැකි විශාල ජනගහනයක් පීඩාවට පත් වී තිබෙනවා. එමෙන්ම පරිසර උෂ්ණත්වය අධික වීම නිසා පරිසර දූෂණය නොකරන බහුතරයක් ජනතාව උපද්‍රවයන් භාජනය වී තිබෙනවා. මෙම තත්ත්වයන් දීර්ඝ වශයෙන් සාකච්ඡා කිරීම සඳහා 1992 රියෝදජෙනිරෝ නගරයට රැස්වූ එක්සත් ජාතීන්ගේ මහින්ල සමුළුවට පරිසර සම්පත් කළමනාකරණය පිළිබඳ ධරණීය සංකල්ප (Sustainable Concept) ඉදිරිපත් කරනු ලැබූහ. මේ මඟින් ලෝකය පුරා බලවතුන් විසින් සිදු කරනු ලබන අසීමිතව පරිසර සම්පත් උපයෝජනය කිරීම සීමා කිරීමට අවශ්‍ය බව අවධාරණය කරමින් අද සම්පත් පරිහරණය කළ යුත්තේ අනාගත පරම්පරාවේ සම්පත් පරිහරණය කිරීමට ඇති අයිතිය උල්ලංඝණය නොවන පරිදි බව අවධාරණය කළා. එසේම සෑම රාජ්‍යක් විසින්ම පරිසර සංරක්ෂණය හා කළමනාකරණය පිළිබඳව අනුගමනය කළ යුතු නිර්ණායකයන් මෙම සමුළුවේ දී තීරණය කරගනු ලැබුවා.

පරිසර දූෂණය (Environment Pollution)

පරිසර දූෂණය යනු පරිසරයට දරා ගැනීමට නොහැකි මට්ටමට (Accimilation Capacity) පරිසරය මත අපද්‍රව්‍ය මුදා හැරීමයි. අධික පරිභෝජනය හා අපද්‍රව්‍ය අවිධිමත් ලෙස බැහැර කිරීම නිසා අද වන විට මානව සංහතියේ මෙන්ම ජෛවී පද්ධතියක් පැවැත්මට ඉතා අහිතකර බලපෑමක් පරිසර දූෂණය නිසා ඇතිවී තිබෙනවා. පරිසරයට එක් කරනු ලබන අපද්‍රව්‍යවල ස්වභාවය අනුව පහත සඳහන් පරිදි වර්ගීකරණය කළ හැකිය.

- 01. ඝණ අපද්‍රව්‍ය
 - දිරණ
 - නොදිරණ
- 02. ද්‍රව අපද්‍රව්‍ය
 - අප ජලය
 - රසායනික බැහැර කිරීම
- 03. වාතයට මුදා හරින වායු වර්ග
 - කාබන්ඩයොක්සයිඩ්
 - කාබන්මොනොක්සයිඩ්
 - සල්ෆර් ඩයොක්සයිඩ්
 - මීතේන් වැනි වායු

මේ අපද්‍රව්‍ය නිසා ජලය, භූමිය හා වාතලය නිරන්තරවම අපවිත්‍ර තත්ත්වයට (දූෂණයට) පත්වේ.

පරිසර දූෂණය වළකාලීමට අප කළ යුත්තේ කුමක්ද?

01. පරිසරයේ ස්වභාවය වෙනස් වන ආකාරයේ ඉදිකිරීමත්, වෙනස් කිරීමත් සිදු කරන විට ඒ සඳහා අදාළ ආයතන වල අනුමැතිය හා නිර්දේශ ලබා ගැනීම.

උදාහරණ :- පස්කඳු කැපීම, ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම, ජල මාර්ග හැරවීම, මහා මාර්ග

ඉදිකිරීම, වැට සහ ගේට්ටු ඉදිකිරීම, පවතින ඉදිකිරීම් වෙනස් කිරීම, කඩා බිඳ දැමීම සඳහා ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ ආයතනය, පළාත් සභාව, වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව වැනි ආයතන වලින් අවශ්‍ය උපදෙස් සහ අවසරයන් ලබා ගැනීම.

02. පරිසර සම්පත් යම් සීමාවකට යටත්ව පරිහරණය කිරීම. වැඩිපුර පරිහරණය වැළකී සිටීම. (Over extraction)
03. අප විසින් ජනනය කරනු ලබන අපද්‍රව්‍ය
1. සීමා කිරීම. (Zero Generation)
 2. වර්ග කිරීම (Seperation)
 3. නිසි පරිදි බැහැර කිරීම (Disposal)
04. අපද්‍රව්‍ය සීමාව ඉක්මවා ජනනය කරනු ලබන අය වෙනොත් එම අයගෙන් ඒ සඳහා ගාස්තු අය කිරීම. Pollater pay concepts
05. අපද්‍රව්‍ය පරිසරයට මුදාහරින නිෂ්පාදන කරනු ලබන නිෂ්පාදකයින්ගෙන් එම අපද්‍රව්‍ය නැවත ලබා ගැනීමේ ක්‍රමවේදයන් සැකසීම. (Producer responsibility)
06. අපද්‍රව්‍ය ජනනය සීමා කිරීම සඳහා යම් සානුබල ලබා දීම. (Incentives / Subsidy)
07. පරිසර සංරක්ෂණ ක්‍රම සහ නව නීති රීති හා රෙගුලාසි හඳුන්වා දීම.
08. පරිසර අධ්‍යාපනය, පරිසර දූෂණය වළකාලීම සඳහා ඉතා වැදගත් අවශ්‍යතාවයන් වන්නේ පාසල් ළමුන්ගේ සිට වැඩිහිටියන් දක්වා සියලු දෙනාටම අවශ්‍ය දැනුම ලබා දීමයි. විශේෂයෙන් පාසල් විෂය මාලාව පරිසර විෂය පිළිබඳව ප්‍රමාණාත්මක පරිච්ඡේදයක් ඇතුළත් කිරීමත්, මහජනයා දැනුවත් කිරීම සඳහා ජන මාධ්‍ය අදාළ වඩා භාවිත කිරීමත් අවශ්‍ය වේ.

පරිසර සංරක්ෂණය සඳහා වූ සමාජ වගකීම. (Social Responsibility)

පරිසරය අද පවතින තත්ත්වය මිනිසා විසින් පරිසරයට එරෙහිව කරනු ලැබූ විවිධ ක්‍රියාකාරකම් නිසා සිදු වූවකි. එබැවින් පරිසරය යම් මට්ටමකට යහපත් කිරීමේ වගකීම පවතින්නේ ද මිනිසාටය. මේ සඳහා

01. ඉතාමත් දරුණු ලෙස හායනයට **(Degradation)** පත් පරිසර පද්ධතීන් හඳුනා ගැනීම.
02. පරිසර සංරක්ෂණය සඳහා ජාතික මට්ටමේ සිට අප ජීවත් වන නිවස අවට පරිසරය දක්වා වූ සෑම පරිසර පද්ධතියක්ම / අංගයක්ම ආවරණය වන පරිදි පරිසර සංරක්ෂණ වැඩපිළිවෙලක් සකස් කර ක්‍රියාවය නැංවීම.
03. පරිසරය තවදුරටත් හායනයට පත් වන ක්‍රියාකාරකම් වලින් වැළකී සිටීම. (අධික ලෙස පරිසර සම්පත් උපයෝජනය, පරිසරයේ අවිධිමත් වෙනස් කිරීම් සහ පරිසර දූෂණය)
04. පරිසර සංරක්ෂණය සියලු දෙනාගේම වගකීම ලෙස සැලකීම, රජයේ ආයතන, පෞද්ගලික ආයතන, පොදු ස්ථාන සහ එම ස්ථාන භාවිතා කරන්නන් පොදුවේ සියලුම මහජනතාව මෙම කාර්යයට උර දිය යුතුයි.
05. පරිසර සංරක්ෂණ මූලධර්ම හා සම්මතයන් උපරිම ලෙස ආරක්ෂා කිරීම සහ පරිසර ආරක්ෂාවට බාධාවන කාර්යයන්ගෙන් වැළකීම.
06. පරිසර නීතී පොදුවේ සෑම කෙනෙක් විසින් අනුගමනය කිරීම සහ වෙනත් පුද්ගලයන් පරිසර හානියක් හෝ පරිසර දූෂණ කටයුත්තක නියැලෙන්නන් එය වළක්වා ගැනීම සඳහා අදාළ ආයතන වල දැන්වීමේ වගකීම මහජනයා විසින් දැරිය යුතුය.
07. තම නිවස අවට පරිසරය (ගෙවත්ත) ගම, නගරය සහ සියලු පොදු ස්ථාන පරිසර සංරක්ෂණය සඳහා යම් නිශ්චිත කාලයක් යොදවා ගැනීම.
08. පරිසරය සංරක්ෂණය සඳහා වන ආයතන (නීතිය සහ සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන) උපරිම වශයෙන් තමන්ගේ වගකීම ඉටු කිරීම විශේෂයෙන් නීතිය ක්‍රියාවේ යෙදවීම සිදු කළ යුතුය.
09. විශේෂයෙන් රජයේ ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් සියලු දෙනාම පරිසර සංරක්ෂණය සඳහා උපරිම කැපවීමකින් කටයුතු කිරීම.

අදවන විට අප ජීවත් වන පරිසරයේම ඇති වී ඇති තත්ත්වය මිනිසා ඇතුළු සියලුම සත්ත්වයන්ගේ ද ගහකොළ ඇතුළු සියලු ජීවීන්ගේ ද පැවැත්මට අහිංසාත්වයක් වී ඇත. මේ නිසා සංවිධානයක් ලෙස එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය වැනි ජාත්‍යන්තර ආයතන, ලෝකය පුරා සියලුම රාජ්‍යන්, පුද්ගලික සහ රාජ්‍ය නොවන ආයතන මෙම කටයුත්තට මැදිහත් වී ඇති බව සඳහන් කළ යුතුය. ශ්‍රී ලංකාව වශයෙන් අපද ගරු ජනාධිපතිතුමා නායකත්වය යටතේ සුවිශේෂ පරිසර සංරක්ෂණ වැඩපිළිවෙලක් ක්‍රියාවට නංවා තිබෙන බවත් සඳහන් කළ යුතු අතර, 2017 වර්ෂයේ ජූනි 05 දින ලෝක පරිසර දිනය සැමරීම සඳහා පරිසර සතියක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම විශේෂයෙන් රජයේ මේ සඳහා වන වගකීම මැනවින් පෙන්වා දෙන අවස්ථාවක් ලෙස සඳහන් කළ යුතුයි.

පරිසරය සුරැකීම අප සැමගේම අත්හැල නොහැකි වගකීමකි. මේ සඳහා කැපවීමෙන් යුතුව කටයුතු කරමු.

ගාමිණි රාජකරුණා
 උගව පළාතේ ප්‍රධාන ලේකම්.
 2017.05.29